

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

**Zástupcovia agropotravinárskych komôr z Českej
republiky, Maďarska, Poľska, a Slovenska**

prijali

TATRANSKÚ DEKLARÁCIU

k ďalšiemu smerovaniu Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie

Poľnohospodárstvo a potravinárska výroba v Európskej únii sú pod obrovským globalizačným tlakom medzinárodného obchodu, stále drahších energií a ďalších vstupov do výroby a rastúcim vplyvom klimatických zmien, ktorým musia prispôsobovať svoje podnikanie. Európska komisia v tomto náročnom období v júli 2025 zverejnila legislatívne návrhy Viacročného finančného rámca a Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) na roky 2028 – 2034, ktoré boli pre poľnohospodárov absolútne neprijateľnými. Tieto návrhy, drasticky znižujúce rozpočet vyčlenený pre poľnohospodárstvo o viac ako 20% bez započítania inflácie, oslabujúce vplyv poľnohospodárov a potravinárov v rámci rozhodovacieho procesu v Bruseli a prenechávajúce značnú časť kompetencií vrátane financovania na národnej úrovni, v podstate rušia Spoločnú poľnohospodársku politiku v existujúcej podobe, ktorú takto poznáme od roku 1962. Zároveň je nevyhnutné, aby poľnohospodárstvo a spracovanie potravín, ako strategické a prepojené odvetvia uvedené spoločne vo Vízii pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo, boli zahrnuté buď v samostatnej forme SPP a jej rozpočtu, alebo ako neoddeliteľná súčasť možného Jednotného fondu spolu s poľnohospodárstvom.

My, zástupcovia agropotravinárskych komôr Českej republiky, Maďarska, Poľska a Slovenska budeme v období prípravy na novú SPP 2028-2034 obhajovať nasledujúce priority, ktoré odrážajú potreby a požiadavky svojich poľnohospodárov:

- a) Dostatočný rozpočet SPP
- b) Udržanie spoločného charakteru SPP
- c) Nastavenie jednotlivých intervencií SPP tak, aby dostatočne podporili príjmy poľnohospodárov, umožnili im investovať a zabezpečovať potravinovú suverenitu EÚ
- d) Zachovanie vplyvu poľnohospodárskych odborníkov v procese prípravy a administrovania SPP na národnej úrovni aj na úrovni EÚ

A preto:

Nesúhlasíme s drastickým znížením rozpočtu SPP napriek výraznému navýšeniu Viacročného finančného rámca – práve v týchto neistých časoch musí byť podpora poľnohospodárstva a výroby potravín a udržanie potravinovej suverenity jednou z najvyšších priorít EÚ. Poľnohospodári nemôžu robiť stále viac s neustále klesajúcou finančnou podporou.

Žiadame o zásadné navýšenie poľnohospodárskeho rozpočtu v rámci Viacročného finančného rámca na roky 2028-2034, minimálne na úroveň rokov 2021-2027 a jeho každoročné navýšenie o infláciu.

Nesúhlasíme s návrhom na degresivitu podpory príjmu na plochu už od 20 000 EUR – takto nastavená degresivita bude mať negatívny ekonomický dopad a dopad na zamestnanosť veľkého počtu nielen tých najväčších poľnohospodárskych podnikov.

Nesúhlasíme so stropovaním tejto platby bez zohľadnenia nákladov na prácu (mzdy, sociálne a zdravotné odvody zamestnancov alebo iných produkčných ukazovateľov) ani so stropovaním tejto platby na konečného užívateľa výhod – poľnohospodárske podniky jedného konečného užívateľa pôsobia ako samostatné hospodárske jednotky, hospodária často v rôznych pôdno-klimatických podmienkach a tiež sú často geograficky vzdialené.

Žiadame, aby rozhodnutie o zavedení a nastavení degresivity a stropovania podpory príjmu na plochu bolo v kompetencii členských štátov, ktoré by posúdili nevyhnutnosť tohto kroku vzhľadom na štruktúru poľnohospodárskych podnikov v príslušnom členskom štáte alebo regióne.

Nesúhlasíme s pokračovaním implementácie sociálnej kondicionality, ktorá ukladá poľnohospodárom dvojité sankcie.

Nesúhlasíme s tým, aby poľnohospodári, ktorí dosiahnu dôchodkový vek a poberajú starobný dôchodok, už nedostávali podporu príjmu na plochu – nevnímate toto opatrenie ako motivačné na odovzdanie poľnohospodárskeho podniku mladšiemu poľnohospodárovi.

Žiadame o zavedenie nielen podporného mechanizmu na odovzdanie poľnohospodárskeho podniku mladšiemu záujemcovi, ale aj o podporu zamestnávania v poľnohospodárskych podnikoch.

Nesúhlasíme s renacionalizáciou SPP – odovzdaním rozhodovacej právomoci členským štátom a umožnením takmer neobmedzenej flexibility národného spolufinancovania a jeho uplatnenie aj na intervencie, ktoré sú v súčasnosti plne financované z rozpočtu EÚ. Vytvorí sa tak dvojrýchlostná SPP, čo ďalej naštrbí jej spoločný charakter a s určitosťou rozbije jednotu poľnohospodárov po celej Európe.

Nesúhlasíme s rozpustením časti intervencií v Jednotnom fonde, kde o finančné prostriedky budeme na národnej úrovni bojovať s inými rezortami.

Žiadame, aby poľnohospodárstvo a výroba potravín boli vždy zahrnuté spoločne do budúcich podporných opatrení, či už vo forme samostatnej SPP, alebo ako neoddeliteľná súčasť možného Jednotného fondu alebo Národného a regionálneho partnerského plánu.

Žiadame preto zachovať osvedčenú dvojpilierovú štruktúru SPP a vyňať ju zo Spoločného fondu, ako aj stanoviť strop národného spolufinancovania pre všetky intervencie.

Opätovne žiadame, aby Európska komisia nezverejňovala zásadné legislatívne návrhy, ktoré v nasledujúcich rokoch ovplyvnia životy miliónov poľnohospodárov, bez dôkladnej prípravy a predchádzajúcej komunikácii s poľnohospodármi a potravinármi a bez toho, aby bola vypracovaná a daná na verejnú diskusiu komplexná dopadová štúdia.

Nesúhlasíme s oslabením konzultačného procesu a rozhodovacieho vplyvu odborníkov na poľnohospodárstvo pri príprave a administrácii SPP na úrovni Rady, Európskeho parlamentu ako aj na národnej úrovni.

Žiadame preto o ponechanie rozhodovacej právomoci pre riadenie a implementáciu SPP na rezortných ministerstvách, zachovanie rozhodovacích právomocí Rady a Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Európskeho parlamentu.

Žiadame o skutočné zjednodušenie implementácie podporných mechanizmov SPP a odmietame návrhy, ktoré napriek proklamovanému zjednodušeniu prinášajú pravý opak. Prinášajú záťaž nielen pre poľnohospodárov, ale najmä pre národné orgány, čo môže ohroziť schvaľovací proces národných a regionálnych partnerských plánov.

S cieľom zodpovedne reformovať SPP v celej jej komplexnosti žiadame o intenzívny dialóg s tými, ktorí svojou každodennou prácou a za každého počasia zásobujú občanov EÚ kvalitnými a zatiaľ aj cenovo dostupnými potravinami.

Žiadame Európsku komisiu, aby v týchto náročných časoch a pri všetkých vyššie uvedených rizikách neuzatvárala obchodné dohody s tretími krajinami, ktoré ešte viac oslabia a ohrozia európskych poľnohospodárov a producentov potravín a aby z poľnohospodárstva a potravinárstva nerobila obchodné nástroje pre získanie exportných možností iných odvetví – potravina, jej bezpečnosť a dostupnosť nie je samozrejmosťou, **potravina nie je skrutka ani čip!**

Okrem toho sa zhodujeme na tom, že dovoz z tretích krajín môže predstavovať vážne riziko pre európskych poľnohospodárov a môže vyvolávať obavy európskych spotrebiteľov o bezpečnosť potravín.

Na podporu splnenia týchto požiadaviek, ktoré reflektujú názory poľnohospodárov nielen z regiónu V4, sa zúčastníme celoeurópskeho protestu poľnohospodárov organizovaného organizáciami COPA a COGECA v Bruseli 18. decembra 2025.

V Tatranskej Lomnici, 5. decembra 2025

.....
Robert Nowak
viceprezident KRIR

.....
Jan Doležal
prezident AKČR

.....
Andrej Gajdoš
predseda SPPK

.....
Zsolt Papp
prezident NAK